

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Miluše Doškové a soudců JUDr. Karla Šimky a Mgr. Evy Šonkové v právní věci žalobců: a) **L. H.**, b) **P. A.**, c) **V. U.**, d) **E. Š.**, e) **Ing. V. Š.**, všichni zastoupeni JUDr. Ivem Palkoskou, advokátem se sídlem Kleinerova 24, Kladno, proti žalovanému: **Magistrát hlavního města Prahy**, se sídlem Mariánské náměstí 2, Praha 1, za účasti osoby zúčastněné na řízení: **CTR Pražanka a. s.**, se sídlem Sladkovského náměstí 525/1, Praha 3, zastoupen Mgr. J. P., proti rozhodnutí žalovaného ze dne 13. 11. 2015, č. j. MHMP 1976004/2015, sp. zn. S-MHMP 1407962/2014/STR, v řízení o kasačních stížnostech žalobců a), b), c), d) a e) proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 30. 5. 2016, č. j. 3 A 1/2016 – 122, o návrhu žalobce a) na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti,

t a k t o :

Kasační stížnosti žalobce a) **se odkladný účinek nepřiznává.**

O d ů v o d n ě n í :

Kasačními stížnostmi se žalobci a) až e) jako stěžovatelé a) až e) domáhají zrušení shora nadepsaného rozsudku městského soudu, jímž byla zamítnuta jejich žaloba proti rozhodnutí žalovaného ze dne 13. 11. 2015, č. j. MHMP 1976004/2015, sp. zn. S-MHMP 1407962/2014/STR, kterým žalovaný zamítl jejich odvolání proti rozhodnutí Úřadu městské části Praha 3 ze dne 29. 5. 2014, č. j. OV/0500/14/Jan, sp. zn. UMCP3 011010/2014. Tímto rozhodnutím byla k žádosti osoby zúčastněné na řízení (dále též „stavebník“) povolena stavba označená jako „*Novostavba bytového domu „N. K.*“, *mezi ulicemi Z. Ž. v. a K., P. 3, stavební objekty souboru staveb SO.01 Stavební objekty – bytový dům na pozemku parc. č. X v k. ú. X a SO.02 Komunikace a zpevněné plochy na pozemcích parc. č. X, X a X v k. ú. X.*“

V kasační stížnosti stěžovatel a) navrhuje, aby zdejší soud přiznal jeho kasační stížnosti odkladný účinek podle § 107 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“). Tento svůj návrh stěžovatel odůvodnil citací návrhu na přiznání odkladného účinku podané žalobě. Uvedl, že právní následky napadeného rozhodnutí žalovaného umožňují, aby stavebník zahájil činnosti směřující k provedení stavby, zejména kácení vzrostlé zeleně, zařizování staveniště včetně omezení dopravy v klidu a pohybu.

Pokud nebude urychleně o žádosti o přiznání odkladného účinku rozhodnuto, bude v podstatě zmařen důvod, pro který byla podána žaloba. Stěžovatel a) poukazoval rovněž na to, že o územním rozhodnutí k dotčené stavbě se vede řízení u městského soudu, nicméně ani o návrhu na přiznání odkladného účinku, ani o samotné žalobě ještě nebylo rozhodnuto. Stěžovatel a) je toho názoru, že v případě realizace stavby hrozí nevratné narušení prostředí včetně zničení významného krajinného prvku, kterým je panorama okraje hřebene N. K. a vykácení vzrostlé zeleně ve větším rozsahu. Pro všechny stěžovatele by to znamenalo nenahraditelnou újmu, neboť tento významný krajinný prvek je vysoce cenný při výhledu z oken jejich bytů. Zároveň by realizací stavby došlo ke snížení ceny těchto bytů, které by se staly běžnými byty v pražské ulici s malým odstupem od protějších domů. Stěžovatel poukázal zároveň, že již v žalobě bylo namítáno, že by provedením stavby došlo k narušení pohody bydlení stěžovatelů i dalších spoluvlastníků dotčených nemovitostí, k narušení zdravého životního prostředí (narušení stávající zeleně, nedostatek osvětlení a oslunění), k deficitu u dopravní situace a v neposlední řadě i k ohrožení stavby ve spoluvlastnictví stěžovatele a). Stěžovatel a) se domnívá, že přiznání odkladného účinku se nedotkne práv stavebníka, neboť ten, ačkoli není původním žadatelem o stavební povolení, je informován o dlouhodobém nesouhlasu stěžovatelů se stavbou. Také si musí být vědom, že plánuje stavbu na velmi kontroverzním místě. Přiznání odkladného účinku nepovažuje stěžovatel a) ani za rozporné s obecným zájmem. Naopak existuje veřejný zájem na zachování přírody a krajiny včetně významného krajinného prvku panoramatu okraje hřebene n. K.

Stěžovatel a) zároveň upozorňuje, že na základě těchto důvodů byl přiznán odkladný účinek podané žalobě, přičemž návrhu na jeho zrušení nebylo vyhověno.

Žalovaný se k návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti vyjádřil tak, že s ním nesouhlasí. Poukazuje na to, že předmětná lokalita se nachází na území hlavního města Prahy, kde je nutno počítat s výstavbou rodinných i bytových domů. Pozemky dotčené navrhovanou stavbou se nacházejí v území čistě obytném sloužícím pro bydlení a jsou zastavitelné. Argumentace stěžovatele a), že je stavba plánována v kontroverzním místě, proto neobstojí. Žalovaný má za to, že stěžovatel a) uvádí pouze nekonkrétní, ničím nepodložená tvrzení ohledně poklesu ceny nemovitosti nebo zničení významného krajinného prvku panorama okraje hřebene N. K., který je cenný při výhledu z jeho oken. Kromě těchto tvrzení nepředložil jediný důkaz o tom, že realizací navrhované stavby nebude zabezpečena pohoda bydlení. Žalovaný uvádí, že každá stavba určitým způsobem ovlivní své okolí, nicméně je třeba připomenout, že dle vyhlášky č. 26/1999 Sb. hl. m. Prahy je třeba, aby pohoda bydlení byla zachována, nikoliv aby nebyla jakkoliv narušena. Žalovaný poukazuje také na to, že stavebník na rozdíl od stěžovatele a) vyčíslil a je schopen doložit újmu, která by mu vznikla přiznáním odkladného účinku, přičemž se domnívá, že tato újma by byla nepoměrně větší, než je újma avizována stěžovatelem a). K vykácení vzrostlé zeleně ve větším rozsahu dále žalovaný uvádí, že k podkladům rozhodnutí byla vydána vyjádření příslušných dotčených orgánů, přičemž byla vydána souhlasná stanoviska. Kácení zeleně navíc již stavebník provedl na základě pravomocného rozhodnutí odboru životního prostředí Úřadu městské části Praha 3.

Stěžovatelé b) – e) vyslovili souhlas s návrhem stěžovatele a). Zároveň upozornili, že stavebník obnovil práce na stavbě a omezuje dopravu v klidu i pohybu v okolí stavby.

Osoba zúčastněná na řízení ve svém vyjádření k návrhu na přiznání odkladného účinku poukazuje na to, že vykáčení dřevin již bylo v souladu s právními předpisy provedeno a rovněž již bylo vybudováno zařízení staveniště a bylo započato s realizací stavební jámy, pažení záporové stěny a vrtání pilotů. Stěžovatel a) poukazuje na hrozbu nevratného narušení prostředí včetně zničení významného krajinného prvku. Stavebník však poukazuje na to, že ve všech předchozích řízeních byla ke stavbě na předmětném pozemku vždy vydána kladná stanoviska dotčených orgánů (předchozí územní rozhodnutí bylo zrušeno z důvodu procesních pochybení), včetně stanoviska ohledně posouzení zásahů do životního prostředí. Osoba zúčastněná na řízení vyčíslila rovněž své dosavadní náklady na částku cca 5 600 000 Kč. Také uvedla, že jí vznikla a vzniká finanční újma též v souvislosti se započítáním předmětné stavby a nutností zastavení stavebních prací a jejich znovuoobnovením. Přiznáním odkladného účinku by osobě zúčastněné na řízení vznikla újma min. ve výši 200 000 Kč (což může doložit). Kromě toho jí vznikla a nadále vzniká újma spojená s nemožností uzavřít následné smluvní vztahy se zájemci o koupi jednotek v předmětném objektu a s tím související ztráta klientů. Stěžovatelé naopak uvedli toliko, že svou újmu spatřují ve ztrátě významného krajinného prvku vysoce cenného při výhledu z jejich oken. Osoba zúčastněná na řízení má za to, že pokud se jedná o stavbu, která byla umístěna v území, které je určeno jako území čistě obytné, sloužící k bydlení, k níž byla vydána kladná stanoviska příslušných dotčených orgánů, nelze tímto argumentovat. I stavba, ve které se nacházejí byty stěžovatelů, byla v takovém území postavena a jistě i tato stavba měla určitý dopad na své okolí. Změnu výhledu z oken nelze v těchto souvislostech vnímat jako újmu. Osoba zúčastněná na řízení má za to, že stěžovatelé újmu nikterak neosvědčili. Naopak již jen další zásah do účinnosti a vykonatelnosti stavebního povolení by znamenal pro osobu zúčastněnou na řízení nepoměrně větší újmu, než je újma, kterou tvrdí stěžovatelé.

Pokud stěžovatelé argumentují tím, že by se jejich byty staly běžnými byty v pražské ulici bez nynějšího výhledu z oken, domnívá se osoba zúčastněná na řízení, že o přiznání odkladného účinku je žádáno v rozporu s veřejným zájmem vyjádřeným platným územním plánem, když z povahy věci musí vlastníci bytů v území, které je označeno jako čistě obytné, již při nabytí takových bytů počítat s tím, že okolí může být zastavěno. Práva vlastníků takových bytů pak šetří příslušné právní předpisy, které stanovují pravidla výstavby (včetně osvětlení a oslunění), přičemž plánovaná výstavba veškeré takové požadavky splňuje.

Výše uvedené skutečnosti osoba zúčastněná na řízení konstatovala již v řízení před městským soudem ve vyjádření k návrhu stěžovatelů na přiznání odkladného účinku žalobě a v žádosti o zrušení odkladného účinku. Předmětná žádost o zrušení odkladného účinku byla zamítnuta s odůvodněním, že po nabytí právní moci nebylo usnesení o přiznání odkladného účinku osobou zúčastněnou na řízení respektováno. Osoba zúčastněná na řízení však následně vysvětlila, že předmětné usnesení o přiznání odkladného účinku nabylo právní moci dne 3. 2. 2016, jí však bylo doručeno až 8. 2. 2016 (k poštovní přepravě předáno dne 5. 2. 2016). Ihned po doručení předmětného usnesení byly následujícím dnem stavební práce zastaveny.

S ohledem na uvedené navrhuje osoba zúčastněná na řízení odkladný účinek kasační stížnosti stěžovatele a) nepřiznat.

Podle § 107 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), nemá kasační stížnost odkladný účinek. Nejvyšší správní soud jej však může na návrh stěžovatele přiznat. Ustanovení § 73 odst. 2 až 5 s. ř. s. se užije přiměřeně. Podle § 73 odst. 2 s. ř. s. soud na návrh žalobce po vyjádření žalovaného usnesením přizná žalobě odkladný účinek, jestliže by výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí znamenaly pro žalobce nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a jestliže to nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem. Je-li odkladný účinek přiznán, pozastavují se ty účinky napadeného správního rozhodnutí, které z povahy věci pozastavit lze (tj. uložené právní povinnosti nelze vynucovat, přiznaná oprávnění nelze uplatňovat, odejmutá oprávnění zůstávají zachována atd.). Rozhodnutí o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti je svou podstatou rozhodnutím předběžné povahy a nelze v něm předjímat rozhodnutí o věci samé (srov. např. usnesení Ústavního soudu ze dne 20. 7. 2011, sp. zn. II. ÚS 1506/11, dostupné z <http://nalus.usoud.cz>). Účelem institutu odkladného účinku je totiž (obdobně jako u předběžného opatření) dočasně upravit právní postavení účastníků řízení. U pravomocných rozhodnutí orgánů veřejné moci (ať už se jedná o rozhodnutí správního orgánu nebo soudu) platí presumpce správnosti, a nic by tedy zpravidla nemělo stát v cestě jejich výkonu či faktickému naplňování.

Nejvyšší správní soud připomíná, že odkladný účinek představuje institut mimořádné povahy. Kasační stížnost proti rozhodnutí soudu ve správním soudnictví není řádným opravným prostředkem, u něhož by bylo možno automaticky očekávat přiznání odkladného účinku. Přiznáním odkladného účinku kasační stížnosti Nejvyšší správní soud prolamuje před vlastním rozhodnutím ve věci samé právní účinky pravomocného rozhodnutí krajského soudu, na které je třeba hledět jako na zákonné a věcně správné, dokud není jako celek zákonným postupem zrušeno.

Při rozhodování o odkladném účinku kasační stížnosti Nejvyšší správní soud zjišťuje kumulativní splnění výše uvedených zákonných předpokladů, tj. 1) výraznou disproporcionalitu újmy způsobené stěžovateli v případě, že účinky napadeného rozhodnutí nebudou odloženy, ve vztahu k újmě způsobené jiným osobám, pokud by účinky rozhodnutí odloženy byly; a 2) absenci rozporu s důležitým veřejným zájmem. Důvody možného vzniku nepoměrně větší újmy stěžovatele oproti jiným osobám jsou vždy individuální, závislé pouze na konkrétní situaci stěžovatele.

Povinnost tvrdit a prokázat vznik újmy má proto stěžovatel a), neboť je to právě on, kdo nese jak břemeno tvrzení, tak břemeno důkazní. Musí tak konkretizovat, jakou újmu by pro něj znamenal výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí, z jakých konkrétních okolností vznik újmy vyvozuje a uvést její intenzitu. Stěžovatel a) tedy musí dostatečně podrobně a určitě tvrdit, že mu hrozí nepoměrně větší újma, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, v čem tato újma spočívá a jaký je její rozsah. Hrozící újma přitom musí být závažná a skutečná. Zároveň musí být postaveno najisto, že přiznání odkladného účinku nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem.

Na podporu svých tvrzení musí stěžovatel a) navrhnout také dostatečně přesvědčivé důkazy.

Předně je vhodné podotknout, že stěžovatelé žádali o přiznání odkladného účinku žaloby již v řízení před městským soudem. K podpoření oné žádosti přitom uváděli tvrzení shodná s těmi, jež prezentuje stěžovatel a) nyní. Městský soud návrhu stěžovatelů usnesením ze dne 27. 1. 2016, č. j. 3 A 1/2016 - 42, vyhověl s tím, že shledal důvodnou jejich obavu z nenávratné újmy na životním prostředí. Újmu osoby zúčastněné na řízení shledal napravitelnou, na rozdíl od újmy hrozící stěžovatelům, a neshledal ani rozpor s veřejným zájmem.

Nejvyšší správní soud však s ohledem na změnu okolností odkladný účinek kasační stížnosti stěžovatele a) nepřiznal. Stěžovatel a) spatřuje hrozící újmu zejména v zásazích do životního prostředí, tj. v nenávratném vykácení vzrostlé zeleně ve větším rozsahu a v zařizování staveniště na předmětném pozemku, čímž by došlo také ke zničení významného krajinného prvku, kterým je panorama okraje hřebene N. K. Nejvyšší správní soud však zjistil, že stavebník již v lednu 2016 kácení zeleně provedl a to na základě pravomocného rozhodnutí odboru životního prostředí Úřadu městské části Praha 3; zároveň na pozemku započal se zařizováním stanoviště (realizace stavební jámy, pažení záporové stěny a vrtání pilotů). Uvedené důvody tak již nejsou pro posouzení návrhu na přiznání odkladného účinku relevantní.

Stěžovatel a) se pak snaží navodit dojem, že realizací stavby (nebo kácením zeleně na předmětném pozemku) dojde ke zničení významného krajinného prvku, ačkoli fakticky dojde pouze k narušení jeho výhledu na okraj hřebene n. K. Významný krajinný prvek je definován v § 3 odst. 1 písm. b) zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny jako „*ekologicky, geomorfologicky nebo esteticky hodnotná část krajiny utvářející její typický vzhled nebo přispívající k udržení její stability.*“ Významným krajinným prvkem tak podle uvedené definice není výhled na takovou část krajiny. Uvedená argumentace stěžovatele a) je tak ryze účelová.

Stěžovatel a) přiznání odkladného účinku podané kasační stížnosti po odečtení důvodů ohledně zásahu do životního prostředí odůvodňuje toliko tím, že výhled z oken jeho bytu na okraj hřebene N. K. bude omezen, tudíž se tím sníží i cena jeho bytu, z nějž se pak stane běžný byt v pražské ulici. Pouze okrajově poukazuje na nedostatek osvětlení a oslunění a deficit u dopravní situace, aniž by však kterýkoli z těchto důvodů blíže doložil, nebo jakkoli prokázal. Navíc tuto argumentaci formuluje spíše jako konstatování důvodů, pro které byla podána žaloba. Nejvyšší správní soud znovu opakuje, že kasační stížnost představuje mimořádný opravný prostředek proti pravomocnému rozhodnutí krajského (městského) soudu a odložení jeho účinků je tak možné rovněž pouze za mimořádných okolností. Jak již bylo uvedeno, je pouze na stěžovateli, jak důsledně pojme svoji povinnost vymezit onu nepoměrně větší újmu, která mu vznikne nepřiznáním odkladného účinku. Nejvyšší správní soud poukazuje na přísnou dispoziční zásadu ovládající celé řízení o kasační stížnosti - kasační soud není povolán k tomu, aby za stěžovatele vlastní vyhledávací činností zjišťoval či dokazoval důvody pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti. Žádost o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti musí být proto dostatečně

individualizovaná a podepřená konkrétními důkazy (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 1. 2012, č. j. 8 As 65/2011 – 74).

Uvedené požadavky však stěžovatel a) v posuzovaném případě nesplnil. Stěžovatel a) pouze obecně poukazuje na možnost zhoršeného výhledu z oken jeho bytu na okraj hřebene N. K., a tím na nijak nekonkretizované snížení jeho ceny. Takové obecné a ničím nepodložené tvrzení však Nejvyšší správní soud nepovažuje za dostatečné pro prokázání hrozící závažné újmy, navíc nepoměrně větší, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám. Stěžovatel a) sice zmiňuje, že stavebník hodlá realizovat stavbu v kontroverzním území, toto tvrzení je však vyvráceno již jen tím, že dle územního plánu se jedná o čistě obytné zastavitelné území, tudíž stěžovatel a) nemohl předpokládat, že se jeho okolí nikdy nezmění. Na věci nic nemění ani stěžovatelem a) zmiňovaná skutečnost, že stavebník zaujal postavení svého právního předchůdce, ačkoli si musel být vědom nesouhlasu stěžovatelů s výstavbou na předmětném pozemku; s jejich námitkami se byl povinen vypořádat stavební úřad ve stavebním řízení a není úkolem Nejvyššího správního soudu v řízení o posuzování žádosti o přiznání odkladného účinku zkoumat jeho postup. Stavebník navíc na rozdíl od stěžovatele a) konkretizoval a vyčíslil svoji újmu, která mu vznikne přiznáním odkladného účinku na min. 200 000 Kč. Toto vyčíslení v porovnání s konkrétně nespecifikovanou újmou hrozící stěžovateli a) představuje zjevně větší újmu. Kromě toho lze újmu spatřovat i ve stavebníkem zmiňované ztrátě klientů a zároveň v újmě těchto klientů spočívající v nemožnosti bydlet v zatím nerealizovaném projektu bytového domu N. K.

Nejvyšší správní soud tak uzavírá, že stěžovatel a) neprokázal, že by pro něj výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí znamenaly nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám.

Poněvadž nebyla splněna hned první podmínka, není nutné zkoumat naplnění druhé podmínky podle § 73 odst. 2 s. ř. s., konkrétně, zda nebude přiznání odkladného účinku v rozporu s důležitým veřejným zájmem, neboť obě tyto podmínky musí být naplněny kumulativně.

Nejvyšší správní soud uzavírá, že v daném případě nejsou podmínky ustanovení § 73 odst. 2 s. ř. s. naplněny.

Z výše uvedených důvodů proto Nejvyšší správní soud podle § 107 s. ř. s. ve spojení s § 73 odst. 2 s. ř. s. návrh stěžovatele a) na přiznání odkladného účinku kasační stížností zamítl. Tím Nejvyšší správní soud žádným způsobem nepředjímá své budoucí rozhodnutí o věci samé.

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 30. srpna 2016

JUDr. Miluše Došková

pokračování

2 As 209/2016 - 90

předsedkyně senátu